

Spring samen

Hoe werkt het?

In deze activiteit gebruiken kinderen hun thuishalen om samen afstanden te meten en te bespreken. Door meertalig te werken, kan ieder kind bijdragen. Je merkt dat de activiteit werkt als kinderen hun uitleg kunnen geven en jij dit kunt koppelen aan het Nederlands.

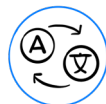
Translanguaging- vormen

Talen combineren

Alle zintuigen gebruiken

Vertalen

Meertalig samenwerken

Taalbemiddelaars inzetten

Wat is het doel van de activiteit?

In deze activiteit:

- ◇ Meten kinderen afstanden tijdens een actieve buitenopdracht.
- ◇ Gebruiken kinderen hun thuishalen én het Nederlands om samen te overleggen, hardop te denken, of met vertaalapps woorden te vinden.

In het kort

Leeftijd: 9–12 jaar

Onderwerp: Rekenen-wiskunde Wetenschap & Techniek Beide

Hoe lang: 1 uur

Voor wie: Leerkracht Museumgids & museum educator Ouders & verzorgers

Wat heb je nodig?

- ◇ Meetlat van 1 meter
- ◇ Print en deel uit: bijlage thuisopdracht

Vorbereiding

- ◇ Geef leerlingen de opdracht om thuis vertalingen op te zoeken en deze te bespreken met ouders/verzorgers. Print hiervoor het materiaal 'Thuisopdracht' (zie onderaan). Ze nemen dit de volgende dag mee terug naar school.
- ◇ Vertaal zelf in hun thuistalen: "Ik wil weten hoe ver we met zijn allen samen kunnen springen. Als iedereen één keer mag springen, hoe ver komen we dan samen?". Zet deze vertaling klaar op het bord.
- ◇ Bereid voor welke afspraken je gaat maken over het inzetten van thuistalen. Gebruik hiervoor het materiaal 'Taalafspraken' (zie onderaan).
- ◇ Leg materialen klaar:
 - Meetlat
 - Andere meetinstrumenten, zoals linialen, papieren meetlintjes van de IKEA, een rolmaat.

Uitvoering

Introduceer de taalafspraken

- ◇ Maak, met je leerlingen, afspraken over hoe de thuistalen ingezet gaan worden voor deze opdracht. Laat deze zien op het bord.

Introduceer het onderwerp

- ◇ Inventariseer antwoorden bij de thuisopdracht: "Jullie hebben thuis vertalingen opgezocht. Bij wie is dat gelukt?" Schrijf op het bord of op een poster de vertalingen, of laat leerlingen zelf schrijven. Geef ruimte voor eigen verhalen. Ontbrekende vertalingen kun je gezamenlijk opzoeken.
- ◇ Introduceer de opdracht: "Ik wil weten hoe ver we met zijn allen samen kunnen springen. Als iedereen één keer mag springen, hoe ver komen we dan samen?"
- ◇ Laat eventueel de vertaling zien zodat iedereen de opdracht begrijpt. Zet eventueel visuele ondersteuning in (plaatjes, gebaren).

Bereid gezamenlijk voor

Belangrijk: leerlingen mogen overleggen in thuistalen en elkaar helpen met vertalingen.

Vraag "Wat denken jullie, hoe ver kunnen we samen springen?"

Vraag "Hoe heb je dat bedacht? / Waarom denk je dat?"

Vraag "Hoe kunnen we dat testen?"

Maak samen een plan van aanpak: "Hoe gaan we meten hoe ver we kunnen springen?"

Leerlingen brengen ideeën en jij begeleidt dit proces. Denk aan de volgende punten:

- ◇ Welk *materiaal* is nodig? (bijv. een meetlat, een startlijn)
- ◇ Wat is een goede *locatie* om te springen? (bijv. buiten, gymzaal)
- ◇ Hoe kunnen we alle afstanden *bijhouden*? (bijv. op een papier met namen, in Excel, met losse kaartjes, met stoepkrijt). NB: Hoe zorgen we dat we straks een duidelijk overzicht krijgen op een poster of op het digibord, zodat iedereen mee kan kijken?
- ◇ Hoe zorgen we dat alles *eerlijk* gaat? (bijv. een scheidsrechter aanstellen, degene die meet mag niet zelf springen, altijd 2 kinderen laten meten)
- ◇ Laat zien hoe de gekozen methode werkt. Doe dit voor en leg het uit, zodat de opdracht voor iedereen helder is. Bijvoorbeeld: laat zien hoe je netjes meet met een meetlat en hoe het resultaat genoteerd wordt.
- ◇ Vraag de leerlingen om het voor elkaar te vertalen als dingen onduidelijk zijn.

Kern: springen en meten

Gedurende dit onderdeel mogen ook andere talen gebruikt worden om op te meten en samen te werken.

- ◇ Laat elke leerling één keer springen.
- ◇ Laat leerlingen de gesprongen afstand opmeten zoals afgesproken.
- ◇ Laat leerlingen de gemeten afstanden opschrijven zoals afgesproken.

Conclusie: rekenen met afstanden

Ga terug naar binnen.

- ◇ Laat de leerlingen samen de resultaten verwerken tot een overzicht, zodat dit op een poster of op het digibord te zien is.
- ◇ Vraag: "Hoeveel denken jullie dat dit ongeveer gaat zijn? Je mag ook nadenken in een andere taal."
 - Laat leerlingen het antwoord schrijven op hun wisbordje.
 - Laat leerlingen uitleggen hoe ze op hun getal komen. Als ze een taalmaatje hebben, kan een ander voor hen vertalen.
- ◇ Vraag: "Hoe moeten we dit optellen zodat we het precies weten?" Kies welke rekenstrategie je wil behandelen.
Bijvoorbeeld:
 - Eerst alles omzetten naar centimeters, dan optellen, dan terugzetten naar meters.
 - Eerst alle meters optellen, dan alle centimeters. Daarna kijken hoeveel meters er in de opgetelde centimeters zitten.
- ◇ Laat leerlingen individueel of in groepjes uitrekenen. Bespreek: ze mogen zelf kiezen welke taal ze gebruiken, ook als ze in hun hoofd rekenen. Afhankelijk van je groep kan dit onderdeel ook met een rekenmachine.

Vervolg

Herhaal de opdracht op een later moment om de afstanden te vergelijken. Bijvoorbeeld:

- ◇ "Volgende week gaan we dit nog een keer doen om te kijken of we nog steeds zo ver springen."
- ◇ "Zouden we nóg verder kunnen springen? Zouden we het halen om ... meter te springen? Dat gaan we morgen proberen."

Variaties & Tips

- ◇ Om eerst te wennen aan afstanden en de manier waarop deze worden gezegd en geschreven in het Nederlands: geef leerlingen knipkaartjes ([Materiaal Werkblad Afstandkaartjes](#), zie onderaan). Hierop staan afstanden aangegeven. Laat leerlingen hun knipkaartje op de goede plek leggen langs een lijn van 5 meter. Kan in tweetallen.
- ◇ Als je handig bent met MS Excel, kun je de leerlingen ook begeleiden in het automatisch laten berekenen hoe ver er is gesprongen. Hiermee werk je aan digitale geletterdheid.
- ◇ Bespreek verschillende meetsystemen. In Nederland gebruikt men meters en centimeters, maar andere opties zijn bijvoorbeeld de el, de voet, en inches. Misschien kennen leerlingen andere maten uit andere landen of van het internet.

Wie dit maakte

Ontwikkeld door het Multi-STEM-team

Spring samen © 2026 by Multi-STEM is licensed under CC BY-NC-SA 4.0. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Materialen

1

Afstandkaartjes

1m30	Vier meter en twintig centimeter
Vier meter tien	1m50
50cm	Drie meter

5 meter	3m30

2

Taalafspraken

Maak met je leerlingen afspraken over hoe jullie talen inzetten tijdens schoolwerk. Kies de afspraken die passen bij jouw klas of school. Bijvoorbeeld:

Individueel werken

- Ik mag nadenken in al mijn talen.
- Als ik een opdracht niet begrijp, mag ik altijd een vertaling opzoeken.
- Als ik een vertaling wil opzoeken, doe ik dat zelfstandig op de laptop/tablet.
- Ik mag *praten* en *schrijven* in mijn thuishalen als dat helpt om de opdracht te maken. Dan kan ik het daarna in het Nederlands doen.
- Ik kies zelf de taal waarin ik het best de inhoud kan verwerken.
- Als ik denkstappen hardop verwoord, mag ik dat doen in de taal die ik het beste spreek. (algemeen: als ik hardop denk, mag ik dat doen in de taal die ik het beste spreek)

- _____
- _____

Samenwerken

- In een klein groepje mogen wij overleggen in onze thuishalen.
- Als iedereen mij moet begrijpen, praat ik Nederlands.
- Als ik iets nog niet kan zeggen in het Nederlands, zeg ik het in mijn thuistaal.
- Als ik iets niet kan zeggen in het Nederlands, vraag ik mijn taalmaatje om voor mij te vertalen.
- Ik mag klasgenoten helpen in alle talen.

- _____
- _____

Taalafspraken kun je combineren met algemene sociale afspraken. Let op: de sociale afspraken gelden altijd, onafhankelijk van de taal die gesproken wordt. Bijvoorbeeld:

- We helpen elkaar.
- Als ik iets niet begrijp, mag ik hulp vragen.
- Fouten maken mag.
- We gebruiken geen woorden die de ander pijn kunnen doen.
- Ik mag helpen door tips te geven, zonder het antwoord voor te zeggen.
- We luisteren als iemand aan het praten is.
- We gaan respectvol met de ideeën van anderen om.

Je kunt ook toevoegen welke houding(en) je wil uitdragen. Bijvoorbeeld:

- Alle talen zijn welkom.
- Het is knap als ik iets kan zeggen in twee of meer talen.
- Het is knap als ik kan schrijven in twee of meer talen.
- Iedereen mag alle talen gebruiken om beter te leren.
- Nieuwe talen leren is leuk!
- Ik ben benieuwd naar de talen die je spreekt.

Verwijzingen

Het koppelen van sociale afspraken aan taalafspraken in de klas is geïnspireerd op literatuur over *sociomathematical norms*. Meer lezen:

- Hofmann, R., & Ruthven, K. (2018). Operational, interpersonal, discussional and ideational dimensions of classroom norms for dialogic practice in school mathematics. *British Educational Research Journal*, 44(3), 496–514.
- Mercer, N., Wegerif, R., & Dawes, L. (1999). Children's talk and the development of reasoning in the classroom. *British educational research journal*, 25(1), 95-111.
- Yackel, E. & Cobb, P. (1996) Sociomathematical norms, argumentation, and autonomy in mathematics. *Journal for Research in Mathematics Education*, 27(4), 458–477.

Waarom deze opzet voor het maken van taalafspraken? Wetenschappelijke literatuur laat zien dat er behoefte is aan praktische materialen en dat het maken van keuzes rondom de inzet van thuistalen veel vraagt van leerkrachten. Meer lezen:

- Makarova, I., Duarte, J., & Huilcán, M. I. (2023). Experts' views on the contribution of language awareness and translanguaging for minority language education. *Language Awareness*, 32(1), 74–93.

3

Thuisopdracht

NB: veel kinderen spreken 3 of meer talen. Daarom geven we de optie om vertalingen in meerdere andere talen op te zoeken. We hebben Engels toegevoegd om als voorbeeld te dienen.

Vertaal deze woorden in jouw thuistalen

Taal: Nederlands	Hoe ver	Afstand	Samen	In totaal	Ongeveer	Precies
Taal: Engels	How far	Distance	Together	In Total	Approximately	Exactly
Taal:						
Taal:						
Taal:						
Taal:						